

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 486

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 26 mai 2025

SUMAR

Nr.

Pagina

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

174. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru aprobarea transmiterii unor bunuri din infrastructura secundară de irigații aparținând domeniului privat al statului, aflată în administrarea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare și situată pe teritoriul Organizației utilizatorilor de apă pentru irigații Romanu din județul Brăila, în proprietatea acestei organizații 2–5

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

- Decizia nr. 105 din 31 martie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) 6–10
- Decizia nr. 142 din 7 aprilie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) 11–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

pentru aprobarea transmiterii unor bunuri din infrastructura secundară de irigații aparținând domeniului privat al statului, aflată în administrarea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare și situată pe teritoriul Organizației utilizatorilor de apă pentru irigații Romanu din județul Brăila, în proprietatea acestei organizații

Luând în considerare Referatul de aprobare nr. 245.545 din 16.05.2025 al Direcției Îmbunătățiri funciare și fond funciar, în baza prevederilor art. 27 alin. (1) și (4) din Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigriindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă transmiterea unor bunuri din infrastructura secundară de irigații aparținând domeniului privat al statului, aflată în administrarea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare și situată pe teritoriul Organizației utilizatorilor de apă pentru irigații Romanu din județul Brăila, în proprietatea acestei organizații, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin, sub condițiile rezolutorii prevăzute de art. 27 alin. (1) din Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — Predarea-primirea infrastructurii secundare de irigații, prevăzută în anexa menționată la art. 1, se face la starea fizică existentă la momentul solicitării de preluare, pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 5 zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, în condițiile legii, în care sunt specificate obligațiile prevăzute de Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — Patrimoniul Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare se diminuează cu valoarea de inventar a bunurilor transmise potrivit art. 1, răspunderea pentru exactitatea, realitatea și corectitudinea datelor aferente bunurilor ce fac obiectul prezentului act normativ aparținând acestei entități.

Art. 4. — Prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, la propunerea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare, se aprobă retragerea dreptului de proprietate asupra infrastructurii de îmbunătățiri funciare preluate de către organizația utilizatorilor de apă pentru irigații prevăzută la art. 1, în termen de 30 de zile de la data constatării nerespectării de către această organizație a obligațiilor prevăzute la art. 27 alin. (1), prin aplicarea dispozițiilor art. 29³ din Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Violeta Mușat,
secretar de stat

DATELE DE IDENTIFICARE

ale bunurilor din infrastructura secundară de irigații, aflate în domeniul privat al statului și în administrarea Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare, care se transmit în proprietatea Organizației utilizatorilor de apă pentru irigații Romanu din județul Brăila

Nr. crt.	Codul de clasificare și nr. alocat prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului delegat pentru buget nr. 668/2014	Persoana juridică de la care se transmite imobilul	Persoana juridică la care se transmite imobilul	Denumirea bunului	Descriere tehnică	Adresa	Valoarea de inventar (lei)
1.	1.8.4/INVPPS-6489305-2016	Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare CIF 29275212	Organizația utilizatorilor de apă pentru irigații Romanu, județul Brăila Sediul: comuna Romanu, satul Romanu, Str. Salcânilor nr. 77, județul Brăila, înregistrată în Registrul național al organizațiilor de îmbunătățiri funciare la nr. 895 din 27.09.2024, codul de înregistrare fiscală (CIF): 50889202 din 15.11.2024	Teren canal CD 29 L = 2.700 m, plot CA II APT	Suprafața = 20.180 mp	UAT Romanu, județul Brăila	5.005,45
	1.8.4/INVPPS-6489307-2016			Canal CD 29 L = 2.700 m, plot CA II APT	L = 2.700 m	UAT Romanu, județul Brăila	4.303,00
	1.8.4/INVPPS-6489349-2016			Teren canal CD 30 L = 2.345 m, plot CA II APT	Suprafața = 18.760 mp	UAT Romanu, județul Brăila	4.653,23
	1.8.4/INVPPS-6489351-2016			Canal CD 30 L = 2.345 m, plot CA II APT	L = 2.345 m	UAT Romanu, județul Brăila	2.868,50
	1.8.4/INVPPS-6489225-2016			Teren canal CD 31 L = 1.305 m, plot CA II APT	Suprafața = 10.420 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.584,58
	1.8.4/INVPPS-6489227-2016			Canal CD 31 L = 1.305 m, plot CA II APT	L = 1.305 m	UAT Romanu, județul Brăila	4.339,50
	1.8.4/INVPPS-6489413-2016			Canal CD 27-0-1 L = 1.570 m, plot CD 27 APT	L = 1.570 m	UAT Romanu, județul Brăila	193,85
	1.8.4/INVPPS-6489415-2016			Canal CD 27-0-2 L = 1.580 m, plot CD 27 APT	L = 1.580 m	UAT Romanu, județul Brăila	195,37
	1.8.4/INVPPS-6489417-2016			Canal CD 27-0-3 L = 1.610 m, plot CD 27 APT	L = 1.610 m	UAT Romanu, județul Brăila	198,74
	1.8.4/INVPPS-6489419-2016			Canal CD 27-0-4 L = 1.620 m, plot CD 27 APT	L = 1.620 m	UAT Romanu, județul Brăila	188,27
	1.8.4/INVPPS-6489421-2016			Canal CD 27-0-5 L = 1.600 m, plot CD 27 APT	L = 1.600 m	UAT Romanu, județul Brăila	197,62
	1.8.4/INVPPS-6489423-2016			Canal CD 27-0-6 L = 1.210 m, plot CD 27 APT	L = 1.210 m	UAT Romanu, județul Brăila	153,79
	1.8.4/INVPPS-6489425-2016			Canal CD 27-0-7 L = 1.270 m, plot CD 27 APT	L = 1.270 m	UAT Romanu, județul Brăila	160,53
	1.8.4/INVPPS-6489427-2016			Canal CD 27-0-8 L = 985 m, plot CD 27 APT	L = 985 m	UAT Romanu, județul Brăila	116,50
	1.8.4/INVPPS-6489429-2016			Canal CD 27-0-9 L = 1.050 m, plot CD 27 APT	L = 1.050 m	UAT Romanu, județul Brăila	135,81
	1.8.4/INVPPS-6489269-2016			Teren canal CD S1 CD 27 A L = 1.080 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	Suprafața = 9.020 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.237,32
	1.8.4/INVPPS-6489271-2016			Canal CD S1 CD 27 A L = 1.080 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	L = 1.080 m	UAT Romanu, județul Brăila	348,90
	1.8.4/INVPPS-6489273-2016			Teren canal CD S2 CD 27A + igheab, L canal = 815 m, L igheab = 370 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	Suprafața = 7.960 mp	UAT Romanu, județul Brăila	1.974,40
	1.8.4/INVPPS-6489275-2016			Canal CD S2 CD 27A + igheab, L canal = 815 m, L igheab = 370 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	L canal = 815 m, L igheab = 370 m	UAT Romanu, județul Brăila	364,90

Nr. crt.	Codul de clasificare și nr. alocat prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului delegat pentru buget nr. 668/2014	Persoana juridică de la care se transmite imobilul	Persoana juridică la care se transmite imobilul	Denumirea bunului	Descriere tehnică	Adresa	Valoarea de inventar (lei)
	1.8.4/INVPPS-6489277-2016			Teren canal CD S3 CD 27A + igheab, L canal = 980 m, L igheab = 215 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	Suprafața = 8.700 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.157,95
	1.8.4/INVPPS-6489279-2016			Canal CD S3 CD 27A + igheab, L canal = 980 m, L igheab = 215 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	L canal = 980 m, L igheab = 215 m	UAT Romanu, județul Brăila	366,50
	1.8.4/INVPPS-6489281-2016			Teren canal CD S4 CD 27A L = 1.740 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	Suprafața = 13.920 mp	UAT Romanu, județul Brăila	3.452,72
	1.8.4/INVPPS-6489283-2016			Canal CD S4 CD 27A L = 1.740 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	L = 1.740 m	UAT Romanu, județul Brăila	449,80
	1.8.4/INVPPS-6489285-2016			Teren canal CD S5 CD 27A + igheab, L canal = 1.270 m, L igheab = 435 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	Suprafața = 11.880 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.946,72
	1.8.4/INVPPS-6489287-2016			Canal CD S5 CD 27A + igheab, L canal = 1.270 m, L igheab = 435 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	L canal = 1.270 m, L igheab = 435 m	UAT Romanu, județul Brăila	444,50
	1.8.4/INVPPS-6489289-2016			Teren canal CD S6 CD 27A L = 1.723 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	Suprafața = 13.784 mp	UAT Romanu, județul Brăila	3.417,99
	1.8.4/INVPPS-6489291-2016			Canal CD S6 CD 27A L = 1.723 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	L = 1.723 m	UAT Romanu, județul Brăila	447,30
	1.8.4/INVPPS-6489293-2016			Teren canal CD S7 CD 27A L = 1.010 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	Suprafața = 8.040 mp	UAT Romanu, județul Brăila	1.989,28
	1.8.4/INVPPS-6489295-2016			Canal CD S7 CD 27A L = 1.010 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	L = 1.010 m	UAT Romanu, județul Brăila	338,20
	1.8.4/INVPPS-6489297-2016			Teren canal CD S8 CD 27A L = 1.010 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	Suprafața = 8.040 mp	UAT Romanu, județul Brăila	1.994,24
	1.8.4/INVPPS-6489299-2016			Canal CD S8 CD 27A L = 1.010 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	L = 1.010 m	UAT Romanu, județul Brăila	339,90
	1.8.4/INVPPS-6489301-2016			Teren canal CDS S9 CD 27A + igheab, L canal = 980 m, L igheab = 325 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	Suprafața = 5.220 mp	UAT Romanu, județul Brăila	1.294,77
	1.8.4/INVPPS-6489303-2016			Canal CDS S9 CD 27A + igheab, L canal = 980 m, L igheab = 325 m, plot CD27-A + CD27-A1 APT	L canal = 980 m, L igheab = 325 m	UAT Romanu, județul Brăila	1.230,40
	1.8.4/INVPPS-6489233-2016			Teren canal CD 35-0-1 L = 1.900 m, plot CD 35 APT	Suprafața = 19.000 mp	UAT Romanu, județul Brăila	4.712,76
	1.8.4/INVPPS-6489235-2016			Canal CD 35-0-1 L = 1.900 m, plot CD 35 APT	L = 1.900 m	UAT Romanu, județul Brăila	404,30
	1.8.4/INVPPS-6489237-2016			Teren canal CD 35-0-2 L = 1.600 m, plot CD 35 APT	Suprafața = 16.000 mp	UAT Romanu, județul Brăila	3.968,64
	1.8.4/INVPPS-6489239-2016			Canal CD 35-0-2 L = 1.600 m, plot CD 35 APT	L = 1.600 m	UAT Romanu, județul Brăila	370,40
	1.8.4/INVPPS-6489241-2016			Teren canal CD 35-0-3 + igheab, L canal = 990 m, L igheab = 370 m, plot CD 35 APT	Suprafața = 12.060 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.991,36
	1.8.4/INVPPS-6489243-2016			Canal CD 35-0-3 + igheab, L canal = 990 m, L igheab = 370 m, plot CD 35 APT	L canal = 990 m, L igheab = 370 m	UAT Romanu, județul Brăila	466,90

1.8.4/INVPPS-6489245-2016			Teren canal CD 35-0-4 + igheab, L canal = 870 m, L igheab = 375 m, plot CD 35 APT	Suprafața = 10.950 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.716,04
1.8.4/INVPPS-6489247-2016			Canal CD 35-0-4 + igheab, L canal = 870 m, L igheab = 375 m, plot CD 35 APT	L canal = 870 m, L igheab = 375 m	UAT Romanu, județul Brăila	453,50
1.8.4/INVPPS-6489249-2016			Teren canal CD 35-0-5 + igheab, L canal = 855 m, L igheab = 420 m, plot CD 35 APT	Suprafața = 11.070 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.745,80
1.8.4/INVPPS-6489251-2016			Canal CD 35-0-5 + igheab, L canal = 855 m, L igheab = 420 m, plot CD 35 APT	L canal = 855 m, L igheab = 420 m	UAT Romanu, județul Brăila	332,60
1.8.4/INVPPS-6489253-2016			Teren canal CD 35-0-6 + igheab, L canal = 450 m, L igheab = 870 m, plot CD 35 APT	Suprafața = 9.700 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.405,99
1.8.4/INVPPS-6489255-2016			Canal CD 35-0-6 + igheab, L canal = 450 m, L igheab = 870 m, plot CD 35 APT	L canal = 450 m, L igheab = 870 m	UAT Romanu, județul Brăila	213,50
1.8.4/INVPPS-6489257-2016			Teren canal CD 35-0-7 + igheab, L canal = 380 m, L igheab = 990 m, plot CD 35 APT	Suprafața = 9.720 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.410,95
1.8.4/INVPPS-6489259-2016			Canal CD 35-0-7 + igheab, L canal = 380 m, L igheab = 990 m, plot CD 35 APT	L canal = 380 m, L igheab = 990 m	UAT Romanu, județul Brăila	279,50
1.8.4/INVPPS-6489261-2016			Teren canal CD 35-0-8 L = 1.050 m, plot CD 35 APT	Suprafața = 10.500 mp	UAT Romanu, județul Brăila	2.604,42
1.8.4/INVPPS-6489263-2016			Canal CD 35-0-8 L = 1.050 m, plot CD 35 APT	L = 1.050 m	UAT Romanu, județul Brăila	182,30
1.8.4/INVPPS-6489265-2016			Teren canal CD 35-0-9 + igheab, L canal = 505 m, L igheab = 290 m, plot CD 35 APT	Suprafața = 6.790 mp	UAT Romanu, județul Brăila	1.684,19
1.8.4/INVPPS-6489267-2016			Canal CD 35-0-9 + igheab, L canal = 505 m, L igheab = 290 m, plot CD 35 APT	L canal = 505 m, L igheab = 290 m	UAT Romanu, județul Brăila	152,50

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 105

din 31 martie 2025

Dosar nr. 2.310/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Adina Georgeta Ponea	— pentru președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Mihai Andrei Negoescu-Gândac	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.310/1/2024, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.290/107/2022*.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; intimații-reclamanți au depus, în termen legal, un punct de vedere asupra chestiunii de drept.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești și opinii teoretice exprimate de judecători în materia ce face obiectul sesizării, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la această problemă de drept.

7. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 9 octombrie 2024, în Dosarul nr. 2.290/107/2022*, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă dreptul la diurnă în cuantum de 2% din indemnizația brută de încadrare lunară, prevăzut de dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006), prin raportare la art. 11 alin. (4) din același act normativ, de care beneficiază ofițerii detașați în cadrul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție pe perioada detașării:

— se cuvine și în situația în care detașarea s-a dispus prin ordin al ministrului afacerilor interne la Direcția Națională Anticorupție, iar ulterior acestui moment nu s-a dispus modificarea raportului de serviciu sub aspectul locului de desfășurare a activității;

— în caz afirmativ, să se stabilească dacă acest drept se acordă pe toată perioada numirii în cadrul Direcției Naționale Anticorupție (mandate a câte 6 ani, care reprezintă aproximativ 5.225 lei/lună/polițist);

sau

— dacă acest drept se acordă doar pentru activitatea desfășurată de ofițerii de poliție judiciară în cadrul echipelor mixte de personal — procurori, polițiști, agenți de poliție, specialiști — care se delegă/se detașează pentru soluționarea dosarelor penale care implică deplasarea în diverse locații pentru perioade mai mari de 12 ore.

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 21 octombrie 2024 cu nr. 2.310/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit inițial la 3 martie 2025 și preschimbat pentru 31 martie 2025.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

10. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare*

„Art. 11. — (...) (4) Ofițerii și agenții de poliție judiciară, precum și specialiștii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism beneficiază în mod corespunzător de drepturile prevăzute la art. 13. (...)”

Art. 13. — (1) Judecătorii, procurorii, personalul asimilat acestora și magistrații-asistenți, care sunt detașați sau delegați în altă localitate decât cea de domiciliu, beneficiază, pe toată durata delegării sau detașării, de următoarele drepturi:

a) diurnă în cuantum de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, dar nu mai puțin decât cuantumul prevăzut pentru personalul din unitățile bugetare; (...)”.

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. Prin Cererea înregistrată la data de 17 iunie 2022 pe rolul Tribunalului Alba — Secția I civilă inițial cu nr. 2.290/107/2022, reclamantii A și B, în contradictoriu cu pârâul Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, au solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună:

— obligarea pârâului Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție la plata sumelor reprezentând diurna în cuantum de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, dar nu mai puțin decât cuantumul prevăzut de lege pentru personalul din unitățile bugetare, începând cu data de 23 decembrie 2020 inclusiv și în continuare pe toată durata detașării în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, sume actualizate cu rata inflației și dobânda legală penalizatoare de la data la care fiecare sumă este datorată până la plata efectivă.

12. În motivare, au arătat că sunt ofițeri de poliție judiciară în cadrul Brigăzii de Combateră a Criminalității Organizate Alba Iulia și, în baza unor ordine ale ministrului afacerilor interne, au fost detașați pentru o perioadă de 6 ani în cadrul Direcției Naționale Anticorupție. Menționează faptul că domiciliază în Sibiu și în toată perioada detașării au efectuat zilnic deplasarea de la domiciliul din localitatea Sibiu la locul de muncă din Alba Iulia.

13. Prin Sentința civilă nr. 460 din 16 februarie 2023 s-a dispus declinarea competenței de soluționare a cererii în favoarea Secției a II-a civile, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență, unde dosarul a fost înregistrat cu nr. 2.290/107/2022*.

14. Prin Sentința civilă nr. 527 din 3 noiembrie 2023, Tribunalul Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență a admis acțiunea, astfel cum a fost formulată.

15. În motivare, în esență, s-a reținut că prin Sentința civilă nr. 2.321 din 22 decembrie 2020, pronunțată de Tribunalul Alba — Secția I civilă în Dosarul nr. 1.558/107/2020, rămasă definitivă prin Decizia nr. 267 din 10 februarie 2022, pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă, a fost obligat pârâul Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție la plata către reclamantul A a acestui drept salarial pentru perioada 17 decembrie 2016-31 octombrie 2019 și 5 decembrie 2019-22 decembrie 2020, iar pentru reclamanta B pentru perioada 17 decembrie 2016-22 decembrie 2020, fiind incidentă autoritatea de lucru judecat.

16. *Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâul Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, invocând motivele prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 din Codul de procedură civilă, solicitând casarea sentinței recurate și trimiterea spre rejudecare, iar în subsidiar respingerea cererii formulate.*

17. Pe parcursul soluționării recursului, recurentul-pârâul Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție a formulat cerere de suspendare și sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu următoarea chestiune de drept:

— diurna de 2% din indemnizația brută de încadrare lunară prevăzută de dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 se acordă ofițerilor de poliție judiciară pe toată perioada numirii în cadrul Direcției Naționale Anticorupție (mandate a câte 6 ani, care reprezintă aprox. 5.225 lei/lună/polițist)?; sau

— diurna de 2% prevăzută de dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 a fost prevăzută de legiuitor în sensul acordării pentru activitatea desfășurată de ofițerii de poliție judiciară în cadrul echipelor mixte de personal — procurori, polițiști, agenți de poliție, specialiști — care se delegă/se detașează pentru soluționarea dosarelor penale care implică deplasarea în diverse locații pentru perioade mai mari de 12 ore?

18. Intimații-reclamanți au depus note de ședință prin care au arătat că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, respectiv nu este îndeplinită condiția noutății chestiunii de drept și nici nu există premisele dezvoltării unei practici neunitare, întrucât se solicită interpretarea unor dispoziții legale care nu comportă o reală dificultate.

19. În subsidiar, au solicitat ca, în situația în care instanța decide sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, aceasta să fie făcută asupra următoarei chestiuni de drept: *dacă, în temeiul dispozițiilor art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului 27/2006, ofițerii de poliție judiciară detașați în cadrul Direcției Naționale Anticorupție beneficiază de drepturile prevăzute la art. 13 din acest act normativ, în situația în care au fost detașați din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, în altă localitate decât cea de domiciliu.*

20. La termenul din 9 octombrie 2024, instanța de trimitere a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu dezlegarea problemei de drept menționate la paragraful 8 din prezenta decizie, precum și suspendarea cauzei.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

21. Instanța de trimitere a reținut că, deși dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă, față de scopul declarat al legiuitorului avut în vedere la adoptarea actului normativ, precum și față de modalitatea de reglementare, diferă condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept întemeiate pe Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 față de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

22. Analizând îndeplinirea cumulativă în cauză a acestor condiții, Curtea a constatat că obiectul investiției instanței este reprezentat de solicitarea reclamantilor de acordare a sumelor reprezentând diurna în cuantum de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, dar nu mai puțin decât cuantumul prevăzut de lege pentru personalul din unitățile bugetare. Prin urmare, prezentul litigiu face parte din categoria proceselor la care fac referire dispozițiile art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 — stabilirea și/sau plata

drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice.

23. Prezenta cauză este în curs de judecată în calea de atac a recursului la Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal, care judecă în ultimă instanță.

24. Soluționarea recursului depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. a) prin raportare la art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006.

25. În concluzie, sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

26. Părțile și-au expus punctul de vedere cu privire la problema de drept în discuție prin cererile redacte.

27. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, în condițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, intimații-reclamanți au formulat un punct de vedere, prin care au apreciat că sesizarea este admisibilă. Pe fond, au opinat că dreptul solicitat ia naștere la numirea inițială în cadrul unui serviciu teritorial al cărui sediu se află în altă localitate decât cea de domiciliu, imediat după momentul detașării lor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept

28. Completul de judecată investit cu soluționarea cauzei a reținut că reclamanții au fost numiți ofițeri de poliție judiciară la Direcția Națională Anticorupție — Structura Teritorială Alba Iulia prin ordin al procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, ca urmare a detașării acestora prin ordin al ministrului afacerilor interne.

29. Ulterior numirii în calitatea de ofițeri de poliție judiciară la Direcția Națională Anticorupție — Structura Teritorială Alba Iulia nu s-a dispus modificarea raportului de serviciu sub aspectul locului de desfășurare a activității.

30. Instanța de trimitere a apreciat că prevederile art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 vizează situația în care ofițerii și agenții de poliție judiciară vor fi, pe viitor, delegați sau detașați la un alt serviciu teritorial sau la structurile de la nivelul central din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, iar nu situația din prezentul dosar.

31. Raportat la cererea de sesizare formulată de către recurent, instanța a apreciat că acest drept se acordă pe toată perioada numirii în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, iar nu proporțional cu activitatea desfășurată, din moment ce legiuitorul nu a prevăzut expres acordarea acestuia raportat la timpul de lucru, așa cum a făcut în cazul altor drepturi salariale.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

32. Din răspunsurile comunicate de instanțele naționale a rezultat existența a două opinii.

33. Astfel, *într-o opinie* s-a apreciat că dreptul la diurnă în cuantum de 2% din indemnizația brută de încadrare lunară se cuvine și în cazul în care detașarea s-a dispus prin ordin al ministrului afacerilor interne la Direcția Națională Anticorupție, pe toată perioada numirii în cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

34. În acest sens s-a atașat Sentința civilă nr. 527 din 3 noiembrie 2023, pronunțată de Tribunalul Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență, cauza fiind suspendată în faza recursului, la Curtea de Apel Alba Iulia, și s-au exprimat opinii teoretice de către Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Ploiești și Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Teleorman.

35. Referitor la cea de-a doua întrebare, Curtea de Apel Ploiești a apreciat că diurna se acordă indiferent de perioada efectivă pentru care s-a dispus delegarea sau detașarea, esențial fiind ca la acordarea diurnei să se aibă în vedere timpul efectiv lucrat, iar nu totalitatea zilelor calendaristice ce intră

în calculul perioadei de delegare sau detașare, potrivit celor stabilite prin Decizia nr. 3 din 7 februarie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 8 aprilie 2022 (*Decizia nr. 3 din 7 februarie 2022*).

36. *Într-o a doua opinie, teoretică*, înaintată de Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a Tribunalului București și Tribunalul Ilfov, s-a opinat în sensul că dreptul la diurnă prevăzut de dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, prin raportare la art. 11 alin. (4) din același act normativ, de care beneficiază ofițerii detașați în cadrul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție pe perioada detașării nu se cuvine și în situația în care detașarea s-a dispus prin ordin al ministrului afacerilor interne la Direcția Națională Anticorupție, dacă ulterior acestui moment nu s-a dispus modificarea raportului de serviciu sub aspectul locului de desfășurare a activității, deoarece ipoteza de lucru este aceea în care se emite ordin al ministrului afacerilor interne de detașare a ofițerului de poliție judiciară în cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

37. Ulterior acestui moment, când ofițerul de poliție judiciară devine ofițer de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, survine ordinul procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție de numire a ofițerului de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție în cadrul unui serviciu teritorial al acesteia.

38. Aceasta fiind ipoteza de lucru, s-a conchis în sensul că ulterior momentului la care subiectul de drept a dobândit calitatea de ofițer de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, cea în virtutea căreia beneficiază de dreptul prevăzut la art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, conform art. 11 alin. (4) din același act normativ, nu există în discuție un alt ordin de detașare în altă localitate decât cea de domiciliu pentru a deveni incident art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006.

39. Referitor la cea de-a doua întrebare, au considerat că acest drept se acordă pe toată perioada numirii în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, iar nu proporțional cu activitatea desfășurată, din moment ce legiuitorul nu a prevăzut expres acordarea acestuia raportat la timpul de lucru, așa cum a făcut în cazul altor drepturi salariale.

40. Celelalte curți de apel nu au identificat practică judiciară și nici nu au formulat opinii teoretice asupra acestei probleme de drept.

41. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii

42. Prin Decizia nr. 3 din 7 februarie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 8 aprilie 2022, s-a statuat că:

„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, pentru cuantificarea diurnei de care beneficiază judecătorii, procurorii, personalul asimilat acestora și magistrații-asistenți, care sunt delegați sau detașați în altă localitate decât cea de domiciliu, se va avea în vedere timpul efectiv lucrat, iar nu totalitatea zilelor calendaristice ce intră în calculul perioadei de delegare sau detașare, după caz.”

43. Prin Decizia nr. 80 din 17 martie 2025, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data pronunțării prezentei decizii, s-a statuat că:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, dreptul la diurnă este recunoscut în cazul detașării sau delegării angajatului cu domiciliul într-o altă localitate decât cea în care se află locul de muncă unde a fost detașat sau delegat, chiar dacă detașarea sau delegarea operează de la un loc de muncă permanent situat în aceeași localitate cu locul de muncă unde are loc detașarea sau delegarea. Acest drept nu există în cazul magistraților delegați în funcții de conducere, în condițiile în care au ocupat anterior funcții de execuție sau de conducere în cadrul aceleiași unități.”

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

44. Pe rolul Curții Constituționale este înregistrat Dosarul nr. 256D/2024, aflat în faza de raport, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

45. Judecătorii-raportori au constatat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizării, prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în sensul că nu este îndeplinită condiția ca problema de drept în discuție să nu fi făcut și să nu facă obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție; pentru cea de-a doua întrebare nu este îndeplinită cerința existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

46. Temeiul sesizării îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

47. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

48. Conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, „Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

49. Art. 519 din Codul de procedură civilă dispune în sensul că „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând

că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

50. Din analiza dispozițiilor legale mai sus evocate rezultă că, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, declanșarea procedurii hotărârii prealabile este posibilă numai în cazul în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții de admisibilitate: a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, circumscrisă domeniului de aplicare al art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024; b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac; c) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei; d) chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

51. Examinând sesizarea instanței de trimitere, din perspectiva întrunirii condițiilor de admisibilitate enunțate *supra*, se constată că primele trei condiții, impuse de prevederile art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sunt îndeplinite, în ceea ce privește prima întrebare.

52. Astfel, litigiul se circumscrie domeniului de aplicare al art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, deoarece are ca obiect stabilirea și plata unor drepturi de natură salarială, pretinse în considerarea calității reclamanților de personal plătit din fonduri publice.

53. De asemenea, se constată că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a dispus de către Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal, respectiv de completul investit cu soluționarea litigiului dedus judecării în calea de atac a recursului.

54. În ceea ce privește cea de-a treia condiție, a existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că instanța de trimitere intenționează să uzeze de dezlegarea ce urmează a se da normelor de drept supuse interpretării, deși tribunalul a soluționat cauza, reținând incidența autorității de lucru judecat.

55. În această ipoteză, întrucât nu se poate specula asupra soluției posibile, se reține că ar fi îndeplinită cerința legăturii cu cauza.

56. De asemenea, se apreciază că este vorba despre o chestiune de drept veritabilă, aspect care rezultă din punctele de vedere diferite prezentate la capitolul VIII, de natură a constitui izvor al unei jurisprudențe neunitare.

57. În schimbul, se va reține că nu este îndeplinită cerința existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei pentru cea de-a doua întrebare asupra căreia se solicită intervenția din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție — *să se stabilească dacă acest drept se acordă pe toată perioada numirii în cadrul Direcției Naționale Anticorupție (mandate a câte 6 ani, care reprezintă aproximativ 5.225 lei/lună/polițist) sau dacă acest drept se acordă doar pentru activitatea desfășurată de ofițerii de poliție judiciară în cadrul echipelor mixte de personal — procurori, polițiști, agenți de poliție, specialiști — care se delegă/se detașează pentru soluționarea dosarelor penale care implică deplasarea în diverse locații pentru perioade mai mari de 12 ore.*

58. Aceasta deoarece, în dosarul ce a ocazionat sesizarea, pe de o parte, această chestiune nu a fost pusă în discuție nici în primă instanță, nici în calea de atac, după cum însăși instanța de trimitere a arătat că art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 este suficient de clar, dispunând în sensul că judecătorii, procurorii, personalul asimilat acestora și magistrații-asistenți, care sunt detașați sau delegați

în altă localitate decât cea de domiciliu, beneficiază, pe toată durata delegării sau detașării, de ziarnă în cuantum de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, dar nu mai puțin decât cuantumul prevăzut pentru personalul din unitățile bugetare, fără distincția realizată de autoritatea pârâtă care a formulat cererea de sesizare.

59. De asemenea, instanța dispune de o interpretare a textului art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, realizată prin Decizia nr. 3 din 7 februarie 2022, enunțată la paragraful 42 din prezenta decizie.

60. Or, problema de drept susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite trebuie să constea într-o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită și prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării (Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept: *Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016; *Decizia nr. 45 din 7 iunie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din 27 iulie 2021, paragraful 36).

61. De asemenea, se constată că nu este îndeplinită ultima condiție dintre cele enunțate la paragraful 50, respectiv chestiunea de drept în discuție să nu fi făcut și să nu facă obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

62. În jurisprudența sa anterioară instanța supremă a subliniat că rolul și funcția mecanismelor de unificare a practicii judiciare nu vor fi mai energic asigurate prin pronunțarea repetată în interpretarea și aplicarea unor texte de lege diferite, dar care conțin, de fapt, una și aceeași problemă de drept, întrucât existența unei hotărâri prealabile sau a unei hotărâri în interesul legii trebuie văzută mai puțin ca un argument de forță obligatorie, cu care sunt înzestrate dezlegările sale prin efectul art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă, respectiv art. 521

alin. (3) din Codul de procedură civilă, cât mai ales ca o sursă ori ca un instrument util instanțelor de judecată în procesul de aplicare a legii, prin soluțiile pe care le oferă atât unei probleme de drept punctuale, cât și altora identice ori similare, chiar încorporate în alte texte de lege decât cele care au constituit obiectul sesizării (*Decizia nr. 106 din 9 decembrie 2024*, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 21 ianuarie 2025).

63. Doar în măsura în care nu există dezlegări cu privire la chestiunile de drept incidente în soluționarea cauzelor, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, devine admisibilă (*Decizia nr. 96 din 25 noiembrie 2024*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 36 din 16 ianuarie 2025; *Decizia nr. 82 din 18 noiembrie 2024*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 67 din 28 ianuarie 2025).

64. Însă problema de drept ce face obiectul primei întrebări a primit o dezlegare din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, și anume prin Decizia nr. 80 din 17 martie 2025, anterior menționată (paragraful 43), astfel încât instanța de trimitere are posibilitatea ca, valorificând această decizie, prin raportare la circumstanțele speței, să decidă dacă, în concret, în ce privește situația reclamantilor, aceștia sunt îndreptățiți sau nu la a beneficia de dreptul la ziarnă instituit de dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, diferită fiind numai unitatea în cadrul căreia reclamantii au fost detașați — Direcția Națională Anticorupție, în loc de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, în orice caz ambele instituții figurând în ipoteza textului art. 11 alin. (4) din actul normativ menționat, după cum și cea de-a doua întrebare a primit o dezlegare prin Decizia nr. 3 din 7 februarie 2022, astfel cum s-a arătat și anterior.

65. Pentru toate aceste considerente,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.290/107/2022*, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea problemă de drept:

Dacă dreptul la ziarnă în cuantum de 2% din indemnizația brută de încadrare lunară, prevăzut de dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la art. 11 alin. (4) din același act normativ, de care beneficiază ofițerii detașați în cadrul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție pe perioada detașării:

— se cuvine și în situația în care detașarea s-a dispus prin ordin al ministrului afacerilor interne la Direcția Națională Anticorupție, iar ulterior acestui moment nu s-a dispus modificarea raportului de serviciu sub aspectul locului de desfășurare a activității;

— în caz afirmativ să se stabilească dacă acest drept se acordă pe toată perioada numirii în cadrul Direcției Naționale Anticorupție (mandate a câte 6 ani, care reprezintă aproximativ 5.225 lei/lună/polițist);

sau

— dacă acest drept se acordă doar pentru activitatea desfășurată de ofițerii de poliție judiciară în cadrul echipelor mixte de personal — procurori, polițiști, agenți de poliție, specialiști — care se deleagă/se detașează pentru soluționarea dosarelor penale care implică deplasarea în diverse locații pentru perioade mai mari de 12 ore.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 31 martie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 142

din 7 aprilie 2025

Dosar nr. 3.038/1/2024

Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
George Bogdan Florescu	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția a II-a civilă

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 3.038/1/2024 este legal constituit, conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă și ale art. 34 alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Adina Oana Surdu, președintele Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Gabriela-Simona Rotaru, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Timiș — Secția a II-a civilă, în vederea lămuririi următoarei probleme de drept:

„Prevederile art. 8 alin. (5) teza I și art. 11 din Legea nr. 77/2016 trebuie interpretate în sensul că permit în etapa executării silite efectuate în baza contractului de credit inclusiv soluția de adaptare a acestui contract?

În caz afirmativ, soluțiile de adaptare a contractului prin:

— reducerea soldului;

— stabilirea unui nou curs valutar aplicabil tuturor sumelor restante, cu repunerea pe rol a creditului;

— stabilirea unui nou curs valutar aplicabil ratelor cu scadența după introducerea notificării de adaptare

pot reprezenta modalități de echilibrare a contractului de credit admisibile prin raportare la prevederile Legii nr. 77/2016?”

5. După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, președintele completului, doamna judecător Adina Oana Surdu, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

6. Tribunalul Timiș — Secția a II-a civilă, prin Încheierea din 29 noiembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 16.895/325/2022, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept anterior menționată.

7. Cauza a fost înregistrată pe rolul instanței supreme cu nr. 3.038/1/2024.

II. Normele de drept intern incidente

8. *Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, cu modificările și completările ulterioare* (denumită în continuare *Legea nr. 77/2016*)

„Art. 8 alin. (5) teza I — Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului. (...)”

Art. 11. — În vederea echilibrării riscurilor izvorând din contractul de credit, precum și din devalorizarea bunurilor imobile, prezenta lege se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată.”

III. Expunerea succintă a procesului

A. Cererea de chemare în judecată

9. Prin Cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Judecătoriei Timișoara, la data de 24.06.2022, cu nr. 16.895/325/2022, reclamanta Moroșan Elena Luminița a solicitat, în contradictoriu cu pârâta OTP Bank România — S.A.:

— în principal, ca toate sumele datorate în temeiul contractului de credit 0807040090 din 22.07.2008 să fie calculate prin raportare la cursul istoric (inițial) al monedei CHF, în cuantum de 2,2046 lei, cu consecința efectuării pe viitor a plăților aferente rambursării creditului prin raportare la valoarea CHF de la momentul încheierii contractului de credit, și obligarea băncii la repunerea creditului pe rol, precum și la emiterea unui nou grafic de rambursare care să respecte hotărârea ce se va pronunța;

— în secundar, ca toate sumele datorate în temeiul contractului de credit să fie calculate prin raportare la un curs CHF mediu de 3,3643 lei sau care să fie redat de media aritmetică dintre valoarea cursului de la data contractării și valoarea cursului de la data fiecărei plăți, cu obligarea băncii la repunerea creditului pe rol, precum și la emiterea unui nou grafic de rambursare care să respecte hotărârea ce se va pronunța;

— reducerea pe viitor a soldului creditului cu 40%.

10. Reclamanta a arătat că, prin intermediul Notificării nr. 134.680 din 18.04.2022, a solicitat creditoarei echilibrarea contractului. Considerând că banca pârâtă nu și-a îndeplinit obligațiile legale, reclamanta a solicitat instanței să procedeze la echilibrarea prestațiilor contractuale, în temeiul art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016.

B. Hotărârea primei instanțe

11. Prin Sentința civilă nr. 231 din 6.01.2023, Judecătoria Timișoara a respins excepția inadmisibilității, invocată de pârâtă, ca neîntemeiată, și a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată; a obligat reclamanta să plătească pârâtei suma de 4.899,34 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

12. Cu privire la excepția inadmisibilității, prima instanță a reținut că existența unei executări silite în curs nu duce la inadmisibilitatea cererii de adaptare a contractului, întrucât instanța este obligată să verifice incidența impreviziunii, conform jurisprudenței Curții Constituționale, astfel încât apărarea privind inadmisibilitatea cererii pe motiv că nu a fost cerută darea în plată trebuie respinsă.

13. Pe fondul cauzei, prima instanță a verificat aplicarea *ratione temporis* a Legii nr. 77/2016 în cazul contractului de credit dedus judecății, conform art. 11, reținând că acesta nu mai era în derulare la momentul intrării în vigoare a legii, întrucât fusese declarat scadent anticipat la 29.11.2013, iar ulterior, la 11.02.2014, instanța a încuviințat executarea silită împotriva debitoarei.

14. Prima instanță a mai adăugat că, în ceea ce privește momentul de la care poate interveni adaptarea contractului, aceasta se poate face numai pentru viitor, iar nu pentru trecut.

C. Calea de atac exercitată

15. Prin apelul formulat la 22 februarie 2023, reclamanta a solicitat schimbarea în tot a hotărârii atacate și admiterea cererii introductive. În motivare a arătat că, în interpretarea art. 11 din Legea nr. 77/2016, un contract este în derulare până la achitarea integrală a creditului și accesoriilor sale, chiar dacă imobilul ipotecat a fost pierdut prin executare silită.

16. În ceea ce privește adaptarea contractului inclusiv în etapa executării silite, apelanta-reclamantă a arătat că debitorii aflați în executare silită nu pot fi tratați diferit, având în vedere că sunt afectați de impreviziune în aceeași manieră, iar începutul executării silite este cauzat de majorarea cursului CHF cu peste 52,6%, care în cazul de față s-a întâmplat în anul 2010.

IV. Punctul de vedere al Completului de judecată care a formulat sesizarea

A. Cu privire la admisibilitatea sesizării

17. Procedând la analiza condițiilor de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, titularul sesizării a apreciat că acestea sunt întrunite cumulativ.

18. În acest sens s-a arătat că sesizarea a fost formulată într-un litigiu aflat în faza apelului, pe rolul Tribunalului Timiș — Secția a II-a civilă, care judecă cauza în ultimă instanță, potrivit art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, întrucât privește un litigiu ce decurge din aplicarea Legii nr. 77/2016.

19. Totodată, a apreciat că soluționarea pe fond a cauzei depinde de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere. În acest context, instanța de trimitere a făcut o prezentare succintă a litigiului, fără însă a argumenta îndeplinirea acestei condiții de admisibilitate.

20. Instanța de trimitere a mai reținut îndeplinirea condiției noutății chestiunii de drept și a dificultății de interpretare.

21. Astfel, a arătat că, deși prin Decizia nr. 7/2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a interpretat prevederea cuprinsă în art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 în ceea ce privește solicitarea stingerii obligațiilor în etapa executării silite, după finalizarea prin adjudecare a imobilului ipotecat, nu a fost supusă analizei și posibilitatea adaptării contractului de credit. Practica instanțelor privind echilibrarea contractelor în etapa executării silite este incipientă, întrucât doar după intrarea în vigoare a Legii nr. 52/2020 au fost modificate prevederile Legii nr. 77/2016, în special în privința cazurilor de impreviziune, instanțele de judecată soluționând pe fond cereri de adaptare a contractelor de credit.

22. În ceea ce privește dificultatea de interpretare a dispozițiilor legale noi cuprinse în Legea nr. 77/2016, în acord cu cele statuate prin Decizia Curții Constituționale nr. 432/2021, problema de drept vizează posibilitatea consumatorului, după declararea scadenței anticipate a contractului de credit și începerea executării silite, de a solicita adaptarea contractului sau doar stingerea obligației de plată, existând o imposibilitate vădită a continuării contractului.

23. Instanța de trimitere a arătat că, în practica judiciară, există două interpretări:

— o primă opinie este în sensul că adaptarea contractului nu mai este posibilă în etapa executării silite, astfel încât consumatorul poate beneficia de prevederile Legii nr. 77/2016 în etapa executării silite numai sub forma dării în plată;

— o a doua opinie este în sensul că adaptarea contractului este permisă și în etapa executării silite, dat fiind caracterul prioritar al echilibrării și continuării contractului de credit, precum și faptul că declararea scadenței anticipate este tocmai o consecință a impreviziunii.

24. În fine, s-a mai arătat că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra acestor chestiuni de drept prin decizii de speță sau decizii pronunțate în mecanismele de unificare a practicii judiciare, astfel cum rezultă din evidențele electronice ale instanței supreme.

B. Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării

25. Instanța de trimitere a apreciat că prezentarea opiniei asupra chestiunii de drept ar echivala cu o antepronunțare, în condițiile în care ar avea influență asupra soluției ce se va pronunța asupra apelului exercitat în cauză.

26. Prin urmare, tribunalul a apreciat că nu este oportună prezentarea propriului punct de vedere, fără ca acest lucru să atragă o eventuală inadmisibilitate a sesizării, invocând Decizia nr. 43/2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

27. Apelanta-reclamantă a apreciat că întrebările formulate sunt pertinente sub aspectul modalităților practice de adaptare și a propus, alături de soluțiile principale propuse de tribunal, soluția repunerii contractului de credit pe rol. Apelanta a arătat că această măsură este aptă de a echilibra contractul, dat fiind că s-au depășit anumite echilibre macrosistemice ale contractului, și instanța, potrivit legii, are posibilitatea să intervină în cadrul celui contract și să îl amenajeze în sensul redobândirii echilibrului.

28. Intimata-pârâtă a arătat că, în etapa executării silite, în baza art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, poate fi dispusă doar stingerea creanței, iar nu adaptarea contractului. În etapa executării silite nu este posibilă adaptarea unui contract care nu mai este în vigoare la momentul respectiv. Adaptarea contractului poate fi dispusă doar pentru viitor, pentru contracte

în curs de desfășurare, iar, în conformitate cu jurisprudența națională, adaptarea operează, în general, de la momentul notificării de dare în plată.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale

29. *Curțile de apel București, Cluj, Iași, Pitești și Suceava* au trimis practică judiciară relevantă.

30. *Curțile de apel Constanța, Craiova, Galați, Oradea și Timișoara* au comunicat punctele de vedere ale colectivelor de judecători.

31. *Curțile de apel Alba Iulia, Bacău, Ploiești și Târgu Mureș* nu au identificat practică judiciară relevantă.

32. Din răspunsurile primite rezultă existența unei practici judiciare consistente, dar cu caracter neunitar, putând fi identificate două opinii cu privire la *chestiunea de drept* ce face obiectul sesizării.

33. Într-o *primă opinie* s-a apreciat că prevederile art. 8 alin. (5) teza I și art. 11 din Legea nr. 77/2016 trebuie interpretate în sensul că nu permit adaptarea contractului în etapa executării silite, în situația declarării scadenței anticipate, întrucât soluția poate fi pronunțată numai pentru viitor, cu privire la un contract de credit în derulare, în această situație fiind aplicabilă Legea nr. 77/2016, însă numai sub forma stingerii obligațiilor.

34. Au fost prezentate următoarele *argumente în sprijinul primei opinii*:

35. Ca urmare a declarării scadenței anticipate, contractul de credit a încetat, iar măsura echilibrării contractului poate fi dispusă doar în situația existenței unui contract în ființă. Astfel, prin declararea scadenței anticipate a creditului, toate obligațiile viitoare se transformă în obligații exigibile imediat, contractul de credit încetând din perspectiva derulării normale a acestuia.

36. Relativ la momentul de la care poate interveni adaptarea contractului, s-a indicat momentul rămânării definitive a hotărârii prin care s-a constatat cazul de impreviziune, nu și pentru trecut. Or, în cazul în care s-ar admite că adaptarea contractului este posibilă în cursul executării silite, aceasta ar produce efecte și pentru trecut și ar fi, astfel, o modificare a raporturilor contractuale ale părților neprevăzută de lege.

37. Potrivit art. 8 alin. (5) teza I din Legea nr. 77/2016, este posibilă doar constatarea stingerii obligației, având în vedere că utilitatea socială a dispărut, inclusiv din perspectiva posibilității păstrării în patrimoniu a bunului ipotecat aparținând debitorului, consumatorul putând solicita doar stingerea datoriilor prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, iar nu și adaptarea contractului.

38. A se adăuga posibilitatea adaptării contractului de credit cu păstrarea dreptului de proprietate asupra imobilului ipotecat de către debitor este o soluție care depășește cadrul stabilit de Legea nr. 77/2016 și contravine domeniului de reglementare a legii speciale stabilit în art. 3, finalitatea acestuia fiind reprezentată de stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului. Condiția impreviziunii reprezintă o cerință *sine qua non* pentru a se obține stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată, astfel cum stabilește și art. 4 din aceeași lege. Nu poate fi extinsă existența impreviziunii la obținerea adaptării contractului de credit, având în vedere că legislația specială derogă de la cea generală și este de strictă interpretare. De asemenea, art. 11 din respectiva lege face vorbire despre contracte de credit aflate în derulare, ceea ce presupune că executarea obligațiilor asumate prin acestea nu a avut loc, fie pe cale voluntară, fie pe calea unei executări silite.

39. Drept urmare, niciuna dintre soluțiile de adaptare propuse nu poate fi avută în vedere în condițiile în care executarea silită a fost demarată pentru existența unui debit, iar adaptarea contractului prin reducerea soldului ar trebui dispusă pentru viitor. Astfel, fiind declarat scadent anticipat creditul, nu se poate

dispune adaptarea contractului prin repunerea pe rol a creditului. Referitor la cea de-a treia opțiune, fiind declarat scadent anticipat creditul și executarea silită demarată pentru un debit restant incluzând și dobânzile, nu se poate stabili un nou curs valutar pentru ratele cu scadența după notificarea de adaptare.

40. Într-o *a doua opinie* s-a apreciat că prevederile art. 8 alin. (5) teza I și art. 11 din Legea nr. 77/2016 trebuie interpretate în sensul că permit în etapa executării silite efectuate în baza contractului de credit inclusiv soluția de adaptare a acestui contract, iar stabilirea unui nou curs valutar aplicabil tuturor sumelor restante, cu repunerea pe rol a creditului, stabilirea unui nou curs valutar aplicabil ratelor cu scadență după introducerea notificării de adaptare pot reprezenta modalități de echilibrare a contractului de credit admisibile prin raportare la prevederile Legii nr. 77/2016.

41. Au fost prezentate următoarele *argumente în sprijinul celei de-a doua opinii*:

42. Dispozițiile art. 8 alin. (5) teza I și art. 11 din Legea nr. 77/2016 permit inclusiv soluția de adaptare a contractului, întrucât declararea scadenței anticipate a contractului nu echivalează cu încetarea lui, ci doar cu decăderea debitorului din beneficiul termenului de plată, sens în care poate fi invocată impreviziunea și după acest moment și, consecutiv, este posibilă adaptarea contractului. Astfel, dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului, independent de declararea scadenței anticipate a creditului, cât timp sumele urmărite în cursul executării silite își au izvorul în contractul de credit denunțat pe calea notificării de dare în plată, neputându-se considera că un contract de credit nu ar mai fi în derulare prin simpla declarare scadentă a tuturor ratelor, întrucât acesta generează, în continuare, consecințe juridice pentru debitor. Prin urmare, adaptarea contractului se poate realiza doar pentru viitor, fără a produce efecte asupra prestațiilor deja executate, nici măcar asupra celor devenite exigibile după survenirea riscului supraadăugat.

43. Astfel, există posibilitatea adaptării contractului inclusiv în faza de executare silită efectuată în temeiul acestuia, urmând ca instanța, de la caz la caz, să analizeze modalitatea de adaptare pe care o va dispune, astfel încât să se realizeze o distribuie echitabilă între părți a pierderilor care rezultă pentru debitor din schimbarea excepțională a cursului valutar.

44. S-a apreciat că sintagma „să constate stingerea” din cuprinsul tezei I a art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 nu ar trebui să excludă posibilitatea instanței de a aplica soluția adaptării contractului de credit, având în vedere caracterul prioritar al acestei soluții, stabilit de art. 4 alin. (4) din lege. În sens contrar, domeniul de aplicare al legii s-ar restrânge în mod considerabil, având în vedere că, pentru majoritatea contractelor de credit pentru care se solicită stingerea obligației prin darea în plată, a fost începută procedura executării silite prin declararea scadenței anticipate a creditului.

45. Într-adevăr, pentru a opera impreviziunea, este necesar ca împrejurarea care rupe echilibrul contractual să intervină după încheierea actului juridic, dar înainte de momentul la care obligațiile părților ar fi trebuit executate. Cu toate acestea, s-a apreciat că, prin reglementarea dispozițiilor art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, legiuitorul a înțeles să faciliteze aplicarea teoriei impreviziunii în cazul unei categorii de persoane vulnerabile, respectiv debitorii unui contract de credit care sunt supuși executării silite, și să permită adaptarea contractului.

46. S-a arătat că astfel de cereri pot fi formulate în etapa executării silite, întrucât, pe de o parte, evită multiplicarea corespunzătoare a cererilor formulate de debitor și creditor, astfel că partea nu mai trebuie să formuleze o nouă cerere de

adaptare a contractului prin mijlocirea dreptului comun, iar, pe de altă parte, asigură egalitatea juridică între cele două părți.

47. Cu privire la soluțiile de adaptare a contractului prin reducerea soldului, stabilirea unui nou curs valutar aplicabil tuturor sumelor restante, cu repunerea pe rol a creditului, respectiv stabilirea unui nou curs valutar aplicabil ratelor cu scadența după introducerea notificării de adaptare, s-a opinat că acestea pot constitui modalități de adaptare a contractului de credit, admisibile prin raportare la prevederile Legii nr. 77/2016, la noile realități intervenite în raporturile contractuale dintre părți, urmând a fi dispuse în raport cu circumstanțele concrete ale fiecărei cauze.

48. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul de recursuri în interesul legii, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

49. Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra constituționalității Legii nr. 77/2016, atât în ansamblu, cât și asupra unor articole din cuprinsul acesteia, după cum urmează:

— Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017;

— Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017;

— Decizia nr. 415 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 12 septembrie 2018;

— Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 29 ianuarie 2020;

— Decizia nr. 431 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1027 din 27 octombrie 2021;

— Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 21 septembrie 2021;

— Decizia nr. 466 din 25 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 8 mai 2023.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

50. În procedura de unificare a practicii judiciare, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a pronunțat următoarele decizii relevante:

— Decizia nr. 6 din 22 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 261 din 26 martie 2018, prin care s-a respins sesizarea formulată de Tribunalul Constanța — Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 16.817/212/2016, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept vizând interpretarea sintagmei „contracte de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare” prevăzute de dispozițiile art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite;

— Decizia nr. 7 din 11 februarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 5 martie 2019, prin care a fost admisă sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 13.952/271/2016 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, s-a stabilit că:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite pot solicita stingerea obligațiilor izvorâte din contractele de credit debitorii care sunt supuși în continuare unei executări silite, deși executarea silită a imobilului ipotecat a fost finalizată prin adjudecare, instanța de judecată astfel investită urmând să verifice dacă sunt îndeplinite condițiile referitoare la existența impreviziunii”;

— Decizia nr. 26 din 20 mai 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 539 din 10 iunie 2024, prin care s-a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Timiș — Secția a II-a civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele probleme de drept:

„a) În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 4 alin. (1¹) din Legea nr. 77/2016, raportat la art. 970 din Codul civil de la 1864 și art. 1.271 din Codul civil, intervenția instanței în contractul dintre părți, ca urmare a manifestării impreviziunii (atingerea cursului valutar instituit de prezumția legală), se realizează la momentul apariției evenimentului de impreviziune (atingerea cursului valutar instituit de prezumția legală) sau la momentul înregistrării notificării de echilibrare a contractului/dare în plată sau la momentul pronunțării instanței asupra echilibrării contractului;

b) În situația în care răspunsul la întrebarea (chestiunea de drept) numărul 1 este în sensul că intervenția instanței în contract se poate realiza încă de la momentul apariției impreviziunii (atingerea cursului valutar instituit de prezumția legală), vor fi supuse echilibrării și prestațiile executate după acel moment, raportat la prevederile art. 4 alin. (1¹) din Legea nr. 77/2016, raportat la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016;

c) În situația în care răspunsul la întrebarea (chestiunea de drept) numărul 1 este în sensul că intervenția instanței în contract se poate realiza doar de la momentul înregistrării notificării de echilibrare a contractului, prestațiile deja executate în stare de impreviziune, respectiv peste pragul instituit de prezumția legală, sunt considerate câștigate contractului, sau instanța trebuie să țină cont de acestea în situația în care este chemată să dispună echilibrarea contractului și eventual să găsească modalități suplimentare de echilibrare a contractului pe lângă cea a stabilirii unui curs valutar mediu;

d) În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, raportat la art. 970 din Codul civil de la 1864 și art. 1.271 din Codul civil, în situația în care răspunsul la întrebarea (chestiunea de drept) numărul 1 este în sensul că intervenția instanței în contract se poate realiza doar de la momentul înregistrării notificării de echilibrare a contractului, reducerea soldului creditului ar putea reprezenta o modalitate de echilibrare a contractului de credit care să producă efecte numai pentru viitor.”

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

51. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că sesizarea este inadmisibilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

Asupra admisibilității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

52. Pentru regularitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, instituie o serie de condiții de admisibilitate a acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

- (i) existența unei cauze în curs de judecată;
- (ii) judecata cauzei să se afle în ultimă instanță pe rolul tribunalului, al curții de apel sau al Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- (iii) ivirea unei chestiuni de drept esențiale, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;
- (iv) chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

53. Primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât Tribunalul Timiș este investit, în ultimă instanță, cu soluționarea apelului într-o cerere întemeiată pe prevederile Legii nr. 77/2016, fiind incidente prevederile art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: „nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile (...) ce decurg din aplicarea Legii nr. 77/2016”. Drept urmare, potrivit dispozițiilor art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, tribunalul judecă în ultimă instanță.

54. Cea de-a treia condiție, referitoare la existența unei chestiuni de drept esențiale, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, nu este îndeplinită, întrucât *prima problemă de drept ce se solicită a fi dezlegată nu este determinantă în soluționarea pe fond a cauzei, față de limitele apelului declarat doar de reclamantă*¹.

55. Trebuie subliniat că prima instanță a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată, reținând că, în temeiul art. 11 din Legea nr. 77/2016, legea dării în plată nu este aplicabilă *ratione temporis* în cazul contractului de credit dedus judecătii, întrucât contractul nu mai era în derulare la momentul intrării în vigoare a legii, fiind declarat scadent anticipat la 29.11.2013, iar ulterior, la 11.02.2014, instanța a încuviințat executarea silită împotriva debitoarei.

56. Reclamanta a criticat în apel interpretarea dată de prima instanță prevederilor art. 11 din Legea nr. 77/2016, susținând că un contract este în derulare până la achitarea integrală a creditului și accesoriilor sale, chiar dacă imobilul ipotecat a fost pierdut prin executare silită.

57. Deși problema de drept dedusă spre dezlegare în apel viza interpretarea sintagmei „contracte de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare” prevăzute de dispozițiile art. 11 din Legea nr. 77/2016, instanța de trimitere nu a formulat întrebarea în acest sens².

58. Tot prin sentința primei instanțe a fost respinsă excepția inadmisibilității, invocată de pârâtă, care a susținut că reclamanta nu este în măsură să solicite adaptarea contractului în baza Legii nr. 77/2016, în condițiile în care există o executare silită în curs, singura soluție posibilă fiind stingerea raportului juridic prin darea în plată a imobilului.

59. În motivarea soluției de respingere a excepției inadmisibilității, prima instanță a reținut că existența unei executări silite în curs nu duce la inadmisibilitatea cererii de adaptare a contractului, întrucât instanța este obligată să verifice incidența impreviziunii, conform jurisprudenței Curții Constituționale, astfel încât apărarea privind inadmisibilitatea cererii pe motiv că nu a fost cerută darea în plată trebuie respinsă.

60. Împotriva sentinței judecătorești a declarat apel doar reclamanta, criticând modul de interpretare a prevederilor art. 11 din Legea nr. 77/2016.

61. Deși avea posibilitatea să declare apel incident împotriva soluției cuprinse în dispozitiv referitoare la respingerea excepției inadmisibilității, pârâta nu a utilizat calea de atac prevăzută de lege pentru a repune în discuția instanței de control judiciar problema de drept privind interpretarea prevederilor Legii nr. 77/2016 sub aspectul posibilității adaptării contractului de credit în etapa executării silite.

62. În consecință, este inadmisibilă repunerea în discuție în apel a excepției respinse de prima instanță, chestiunea litigioasă rezolvată intrând în autoritatea de lucru judecat, conform art. 430 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

63. În limitele efectului devolutiv al apelului, stabilite de reclamantă, în aplicarea regulii *tantum devolutum quantum appellatum*, prevăzută de art. 477 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de trimitere nu mai poate repune în discuție chestiunea de drept care face obiectul primei întrebări din prezenta sesizare, întrucât o soluție în acord cu interpretarea susținută de pârâtă ar înrăutăți situația apelantei-reclamante în propria cale de atac, contrar principiului *non reformatio in pejus*, reglementat de art. 481 din Codul de procedură civilă.

64. De aceea, soluționarea apelului nu depinde de lămurirea primei chestiuni de drept sesizate.

65. Cea de-a patra condiție, referitoare la *noutatea chestiunii de drept*, nu este îndeplinită în privința ambelor întrebări.

66. Analiza conținutului art. 519 din Codul de procedură civilă relevă că noutatea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării reprezintă o condiție distinctă de aceea a nepronunțării anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra respectivei probleme de drept ori de cea a inexistenței unui recurs în interesul legii aflat în curs de soluționare. Așa cum instanța supremă a decis în jurisprudența sa, în lipsa unei definiții a noutății chestiunii de drept și a unor criterii de determinare a acestora în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, rămâne atributul Înaltei Curți de Casație și Justiție să hotărască dacă problema de drept a cărei dezlegare se solicită este nouă (a se vedea în acest sens Decizia nr. 1 din 17 februarie 2014, Decizia nr. 3 din 14 aprilie 2014, Decizia nr. 6 din 23 iunie 2014, Decizia nr. 13 din 8 iunie 2015 și Decizia nr. 14 din 8 iunie 2015).

67. În acest sens s-a statuat că cerința noutății este îndeplinită atunci când problema de drept își are izvorul în reglementări recent intrate în vigoare, iar instanțele nu i-au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial.

68. Totodată, s-ar putea impune anumite clarificări, într-un context legislativ nou, ale unei norme mai vechi (o așa-zisă reevaluare a interpretării normei).

69. În egală măsură, noutatea se poate raporta și la o normă mai veche, dar a cărei aplicare frecventă a devenit actuală mult ulterior intrării ei în vigoare.

70. Conform unei jurisprudențe constante a Înaltei Curți de Casație și Justiție, caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări adecvate, în timp ce opiniile jurisprudențiale izolate sau cele pur subiective nu pot constitui temei declanșator al mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile. În situația în care există un număr semnificativ de hotărâri judecătorești care să fi soluționat, uneori chiar diferit, o problemă de drept, mecanismul legal de unificare a practicii judiciare este cel cu funcție de reglare — recursul în interesul legii, iar nu hotărârea prealabilă.

71. În cauza de față, din consultarea practicii judiciare transmise de curțile de apel rezultă că instanțele au pronunțat numeroase hotărâri cu privire la problemele de drept supuse analizei, fiind conturate două opinii:

— o primă opinie, în sensul că adaptarea contractului nu mai este posibilă în etapa executării silite, astfel încât consumatorul poate beneficia de prevederile Legii nr. 77/2016 în această etapă numai sub forma dării în plată;

— o a doua opinie, în sensul că adaptarea contractului este permisă și în etapa executării silite, dat fiind caracterul prioritar al echilibrării și continuării contractului de credit, precum și faptul că declararea scadenței anticipate este tocmai o consecință a impreviziunii.

¹ În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a reținut neîndeplinirea condiției de admisibilitate privind caracterul determinant în soluționarea pe fond a cauzei al problemei sesizate, în condițiile neobservării limitelor efectului devolutiv al apelului — paragrafele 51-61 din Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 2/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 4 martie 2020.

² Chestiunea de drept a făcut obiectul sesizării respinse, ca inadmisibilă, prin Decizia nr. 6 din 22 ianuarie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

72. A doua întrebare formulată de instanța de trimitere este accesorie primei întrebări și subsecventă celei de-a doua opinii, referindu-se la diferite modalități de adaptare a contractului. În mod evident, în alegerea modalității concrete de intervenție a instanței în contractul de credit, prezintă relevanță stabilirea momentului când se produc efectele impreviziunii.

73. Problema de drept privind interpretarea și aplicarea Legii nr. 77/2016, referitoare la limitele intervenției judecătorești în contractele de credit în ipoteza impreviziunii valutare, sub aspectul momentului de la care se poate realiza, a făcut obiectul sesizării respinse ca inadmisibilă prin Decizia nr. 26 din 20 mai 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Cu acea ocazie, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că nu este îndeplinită condiția noutății, întrucât problema de drept în discuție a fost deja dedusă judecării instanțelor și a primit o dezlegare din partea acestora, practica judiciară nefiind unitară.

74. Instanța de trimitere a apreciat ca fiind relevantă sesizarea soluționată prin decizia anterior menționată, motiv pentru care a dispus suspendarea judecării cauzei prin Încheierea din 4 decembrie 2023.

75. Chiar dacă s-a conturat o practică judiciară neunitară, nu trebuie ignorat scopul legiferării instituției procesuale a hotărârii

prealabile ca mecanism de unificare a practicii, anume acela de a preîntâmpina apariția unei practici neunitare (control *a priori*), spre deosebire de mecanismul recursului în interesul legii, care are menirea de a înlătura o practică neunitară deja intervenită (control *a posteriori*).

76. Reamintind premisele stabilirii elementului de noutate a chestiunii de drept a cărei interpretare se solicită, anume asigurarea funcției mecanismului hotărârii prealabile de prevenire a practicii judiciare neunitare, precum și evitarea paralelismului și suprapunerii cu mecanismul recursului în interesul legii, devine evident că procedura pronunțării unei hotărâri prealabile nu este chemată să dea o soluție unei practici divergente deja existente, consecința, într-o atare situație, fiind aceea a inadmisibilității sesizării.

77. Reținând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate anterior analizate, prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept va respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Timiș — Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 16.895/325/2022.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Timiș — Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 16.895/325/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Prevederile art. 8 alin. (5) teza I și art. 11 din Legea nr. 77/2016 trebuie interpretate în sensul că permit în etapa executării silite efectuate în baza contractului de credit inclusiv soluția de adaptare a acestui contract?”

În caz afirmativ, soluțiile de adaptare a contractului prin:

— *reducerea soldului;*

— *stabilirea unui nou curs valutar aplicabil tuturor sumelor restante, cu repunerea pe rol a creditului;*

— *stabilirea unui nou curs valutar aplicabil ratelor cu scadența după introducerea notificării de adaptare pot reprezenta modalități de echilibrare a contractului de credit admisibile prin raportare la prevederile Legii nr. 77/2016?”.*

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 7 aprilie 2025.

PREȘEDINTELE SECȚIEI A II-A CIVILE

ADINA OANA SURDU

Magistrat-asistent,
Gabriela-Simona Rotaru

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

